ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 41 (786) | Субота, 16 жовтня 1982 року | Ціна 2 коп.

У президії ЦП УТОГ

і Республіканському комітеті профспілки

ПАТРІОТИЧНА ІНІЦІАТИВА

Президія Центрального правління Українського товариства глухих і Республіканський комітет профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств розглянули патріотичну ініціативу робітників, інженерно-технічних працівників і службовців Херсонського УВП, які вирішили, за прикладом передових колективів Москви і Ленінграда, провести 18 грудня 1982 року комуністичний суботник, присвячений 60-річчю утворення СРСР.

У день комуністичного суботника швейники підприємства вирішили попрацювати з найвищою віддачею: пошити 700 штук робочих костюмів, випустивши продукції на 1 тисячу карбованців по нормативно-вартісній обробці, або товарної продукції — на 6,5 тисячі карбованців в оптових цінах на 1 січня 1982 року. Всі вироби будуть випущені на заощадженій електроенергії, а зароблені на суботнику гроші — перераховано у фонд одинадцятої п'ятирічки.

Президія ЦП УТОГ і Республіканський комітет профспілки схвалили патріотичну ініціативу трудівників Херсонського УВП і рекомендували директорам підприємств і виробничих об'єднань Товариства спільно з громадськими організаціями трудових колективів підтримати ініціативу швейників Херсонського УВП по проведенню комуністичного суботника, присвяченого 60-річчю утворення СРСР.

ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА: НАШ ВНЕСОК

СЛОВА ДОТРИМАЛИ

Серед сільських трудівників Чернігівщини немало передовиків — роботящих людей, закоханих у хліборобські професії. Це вони весною нинішнього року на обласній нараді прийняли Звернення до всіх глухих працівників полів і ферм трудитися, не шкодуючи сил, щоб зробити вагомий внесок у виконання планів і соціалістичних зобов'язань другого року одинадцятої п'ятирічки, гідно зустріти 60-річчя утворення Союзу РСР. Звернення учасників наради було підтримане нечуючими трудівниками всієї області.

Новий імпульс трудового піднесення на селі викликав травневий (1982 р.) Пленум ЦК КПРС, який схвалив Продовольчу програму країни. Щоб довести зміст і велике значення цього документу до членів УТОГ, міжрайонні відділи провели роз'яснювальну роботу.

Минуло небагато часу. І ось уже колгоспи і радгоспи області справили обжинки. Добрі вісті з полів і ферм щодня приносить обласне радіо та місцева преса. Хлібороби Чернігівщини зібрали високі врожаї зернових, багато добірних овочів одержали мешканці міст.

В успіхах хліборобів області є відчутна частка самовідданої праці і членів Товариства глухих. Так, оператор машинного доїння М. Г. Решетько з колгоспу «Комінтерн» Прилуцького району переглянула свої соціалістичні зобов'язання і замість раніше взятих — надоїти по 2100 кілограмів молока на кожну корову — зобов'язалась надоїти по 2300 кілограмів. Високої продуктивності молочного стада домагається і В. Г. Гнідий із колгоспу ім. Шевченка Козелецького району.

На прополюванні буряків, кукурудзи, на заготівлі сіна, збиранні поліського шовкульону та на інших роботах сумлінно потрудились трудівниці О. Я. Бендик з колгоспу ім. Свердлова Семенівського району та К. Д. Рева з колгоспу ім. Калініна Куликівського району.

Відома в Козелецькому районі свинарка, кавалер ордена Трудового Червоного Прапора В. Т. Лоза з колгоспу ім. Чапаєва, маючи на утриманні вісімнадцять свиноматок, добивається від кожної по 21—22 поросят на рік. Вона відзначається дбайливим доглядом молодняка.

Добру славу завоювали трактористи цього ж району Г. П. Отрошко та І. К. Коваль з колгоспів «Червона Україна» та ім. Куйбишева, які змінні норми виконують на 110—120 процентів. З ранковою зорею виходять вони в поле. Перший, змінюючи причіпне знаряддя, працював на садінні та окучуванні картоплі, косив соковиті трави і збирав льон, працював на силосуванні, тепер збирає картоплю та цукрові буряки. Другий працював на заготівлі кормів, на лущенні стерні, нині готує поле під майбутній урожай.

Не шкодуючи сил, і навіть особистого часу, трудяться на ремонті сільськогосподарської техніки слюсар А. Д. Козченко з колгоспу «Жовтень» Бахмацького району і коваль І. І. Шептун з колгоспу «Перемога» Прилуцького району. Вони забезпечують безперебійну роботу механізмів.

Майстри по виробництву м'яса Н. А. Рогова з колгоспу «Родина» Новгород-Сіверського і П. А. Яровенко з колгоспу XXII-й партз'їзд Срібнянського району. Відгодовуючи великі групи телят, до 200 голів в кожній групі, добиваються добового приросту 600—675 грамів замість запланованих 500 грамів.

Тваринники П. П. Марченко з колгоспу «Перемога» Бахмацького району, М. С. Шибирин з колгоспу ім. Рози Люксембург Чернігівського району, М. Г. Синиця з колгоспу «Родина» Ічнянського району та багато інших забезпечують тварин вдосталь дешевими соковитими кормами. Вони, скориставшись сприятливими умовами осені, вишукують різні додаткові джерела для поповнення кормової бази.

Багато можна навести прикладів активної участі членів Товариства у виконанні завдань травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС і соціалістичних зобов'язань 1982 року.

Нині в області в розпалі другі жнива — копання картоплі, цукрових буряків. Багато турбот у тваринників. До речі, ця професія найбільш поширена серед сільських нечуючих трудівників. Це вони мають забезпечити ситу зимівлю худоби у стійловий період утримання, одержати максимум тваринницької продукції.

Але ці осінні дні — найвідповідальніший етап у хліборобських справах — закладання основ урожаю 1983 року. Ця робота вимагає наполегливості, великої уваги і певних зусиль кожного хлібороба. І нечуючі трудівники добре розуміють це. Думою про майбутній урожай живе кожен з них. Вони трудяться на оранці під озимі, на підготовці посівного матеріалу, сівачами, на внесенні добрив. Роблять усе, щоб високими врожаями наступного року віддячила щедра поліська земля.

О. КЛИМОК.

Чернігівська область.

Серед правофлангових соціалістичного змагання колгоспу імені Т. Г. Шевченка й оператор молочно-товарної ферми Марія Гнатівна Шаповалова. Вона ударно несе вахту на честь 60-річчя утворення СРСР.

Фото А. БУРИК.

Вагомі прирости

Понад тридцять років працює телятницею у колгоспі імені Калініна Старосамбірського району, що на Львівщині, Стефанія Степанівна Гладьо. Добові прирости по її групі становлять 600—700 грамів.

У першому півріччі нинішнього року здано державі м'яса у живій вазі 2161 центнер. Вага кожної тварини — понад 400 кілограмів.

Досвідчена телятниця щедро ділиться досвідом з молодими тваринниками, допомагає відстаючим підтягнутися до рівня передовиків.

За старанну працю С. С. Гладьо нагороджувалась грамотами, грошовими преміями та цінними подарунками.

Передову колгоспницю десятий раз обрано головою сільської територіальної первинної організації УТОГ.

Н. БАГЛІЙ,
голова правління Самбірського міжрайвідділу УТОГ.

Львівська область.

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

Є МІСТЕЧКО НА БАМІ

Час новосіль прийшов у станційне селище Березовий на східній дільниці БАМ. З оцінкою «добре» державна комісія прийняла мікрорайон багатоквартирних жилих будинків.

Залізничники і експлуатаційники одержали близько 12 тисяч квадратних метрів упорядкованого житла. Тим самим достроково виконано важливий пункт соціалістичних зобов'язань, взятих посланцями Новосибірської області на честь 60-річчя утворення СРСР.

Березовий — одне з семи притрасових селищ пускової ділянки Ургал — Постишево, яку до 65-ї річниці Жовтня намічено здати в постійну експлуатацію.

ФІРМОВІ МАГАЗИНИ КОЛГОСПУ

Відмовились від посередників при реалізації своєї продукції овочівники латвійського колгоспу «Лачплесіс». Не тільки в Ризі, а й у таких недалеких від господарства районних центрах, як Огре і Стучка, колгосп відкрив у нинішньому сезоні фірмові магазини. Сюди надходить 18 видів овочів. Нинішньої осені у містах і селищах Латвії веде торгівлю кожний третій колгосп.

ЗАХИСТИТЬ ДАМБА

Поставлено надійний заслін паводкам у сільськогосподарських районах Примор'я. В долині Уссурі стала до ладу потужна п'ятикілометрова дамба, яка захистить майже три тисячі гектарів угідь від розмивання. Всього в районах краю за останні десять років споруджено понад сто кілометрів дамб. Це дає можливість захищати від розливів річок більш як 50 тисяч гектарів полів.

ДЛЯ ЧИСТОТИ ОЗЕРНОЇ

Перше з серії екологічно чистих суден для перевезення вантажів на Байкалі закладено на верфі імені Ярославського в селищі Мальта Іркутської області. Судноплавство — одне з джерел забруднення озера. Тому проектується також плавуча база, яка збиратиме господарські відходи й сухе сміття на суднах, у портах і прибережних населених пунктах. Передбачається оснащення портів і пристаней технічними засобами для збирання розлитих нафтопродуктів. Великі понтони з боковими загородженнями вже несуть вахту в портах Байкал і Улан-Уде.

(ТАРС).

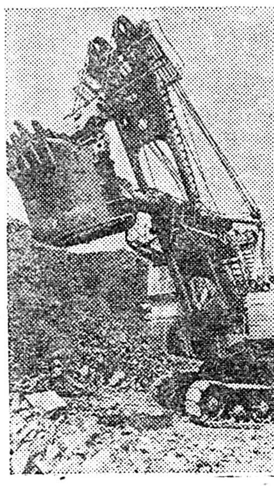

Дніпропетровська область. Майже тридцять років працює на руднику Південного збагачувального комбінату в Кривому Розі Герой Соціалістичної Праці, бригадир екскаваторників Микола Петрович Ємельянов. Очолюваний ним колектив постійно перевиконує завдання, добивається високої продуктивності праці. Свій досвід ветеран передає молодим.

Недавно бригада екскаваторників М. П. Ємельянова одержала в подарунок від робітників заводу-виготовлювача ювілейний стотисячний екскаватор.

На знімках: вгорі — екскаваторники з бригади М. П. Ємельянова (зліва направо) Микола Кацалап і Володимир Хворостенюк; внизу — ювілейний екскаватор у вибої.

(Фотохроніка РАТАУ)

ДЖЕРЕЛА МОГУТНОСТІ БАТЬКІВЩИНИ

Вийшла в світ брошура «Трудовий героїзм і братерство народів — джерела могутності Батьківщини». До неї увійшли матеріали про перебування 24—27 вересня 1982 року Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнєва в Баку на торжествах, присвячених врученню Азербайджанській РСР ордена Леніна.

Брошуру випустило Видавництво політичної літератури.

(ТАРС).

У МІНІСТЕРСТВІ ФІНАНСІВ СРСР І ДЕРЖАВНОМУ БАНКУ СРСР

Відповідно до доручення ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР Міністерство фінансів СРСР і Держбанк СРСР встановили, що з 12 жовтня почалася оплата облігацій випущеної в 1950 році п'ятої Державної позики відбудови і розвитку народного господарства СРСР, які не вийшли в тираж погашення, на суму 1 мільярд карбованців.

25 листопада 1982 р. відбудеться перший тираж погашення Державної позики розвитку народного господарства СРСР (випуск 1951 року) на суму 0,5 мільярда карбованців. Офіційну таблицю цього тиражу буде опубліковано в центральних газетах 16 грудня, а оплата ощадними касами облігацій, які вийшли в тираж погашення, проводитиметься починаючи з 17 грудня 1982 року.

ПОСИЛЮЮЧИ ЗВ'ЯЗОК З ЖИТТЯМ

Розпочався новий навчальний рік у мережі марксистсько-ленінської освіти на Полтавському УВП-1. Цей рік ознаменований всенародною підготовкою до гідної зустрічі 60-річчя утворення СРСР. Ставши на ударну вахту, присвячену ювілею, колектив трудівників підприємства з великою енергією працює над здійсненням рішень XXVI з'їзду КПРС, травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС, завдань одинадцятої п'ятирічки.

Все це зумовлює особливо відповідальний підхід партійного бюро на чолі з секретарем А. Діденко, пропагандистів і слухачів до організації навчання, поліпшення його ідейно-теоретичного рівня, посилення зв'язку з життям. На підприємстві помітно підвищується роль навчання та ідейного загартування, виховання моральної дисципліни у наших робітників, про важливість якої відзначив Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш Л. І. Брежнєв у своїй промові на торжествах у м. Баку.

Словом, партійне навчання у всіх своїх формах і ланках повинно повністю відповідати вимогам часу, ідеологічній і організаторській діяльності КПРС, про що постійно дбають комуністи підприємства.

Починаючи з першого заняття в групі другого року навчання, що її веде пропагандист, директор УВП-1 Т. А. Піхуля, на повну силу прозвучала думка про тріумф ленінської національної політики, непорушну єдність всіх націй і народностей Країни Рад.

Відбулися заняття в групах комсомольців, де пропагандистом комуніст В. Д. Фесенко, і в школі комуністичної праці, яку веде пропагандист В. В. Лебідь. Ця робота наших ідеологічних працівників спрямована на правильне інформування слухачів про події внутрішнього і міжнародного життя, на розкриття найважливіших проблем з усіх сфер життя, що чекають свого розв'язання.

Новий навчальний рік стане по-справжньому плодотворним для тих, хто не пошкодує зусиль, щоб глибше працювати над першоджерелами і документами, які увібрали в себе багатий досвід нашої партії.

Н. ГИРИЧ,
заступник секретаря парторганізації Полтавського УВП-1.

ВИХОВУЄМО КОМУНІСТИЧНІ ПЕРЕКОНАННЯ

По-святковому розпочався новий навчальний рік у системі політичної і економічної освіти у Лебединській спецшколі-інтернаті для глухих дітей. В актовому залі політична карта СРСР, державний прапор країни, яскраві плакати, стенд з книгами «СРСР — 60 років», квіти.

З вступним словом до присутніх звернувся секретар партійної організації школи І. М. Ворона. Він зупинився на завданнях економічного розвитку країни у 80-ї роки, наголосив на необхідності конкретного внеску кожного педагога школи у виконання історичних рішень XXVI з'їзду КПРС, закликав учителів та вихователів більше уваги приділяти вивченню творів класиків марксизму-ленінізму та праць Л. І. Брежнєва.

Перше заняття за темою «Союз непорушний республік радянських» провела пропагандист Т. Д. Скорська.

Після лекції відбувся перегляд документального фільму «Союз Радянських Соціалістичних Республік».

Семінар закінчився, але полум'яні слова пропагандиста і факти з кінострічки запали в свідомість кожного з присутніх. І ми, вчителі радянської школи, запевнили парторганізацію навчального закладу, що з перших днів нового навчального року будемо прагнути виховувати юнаків та дівчат в дусі комуністичних ідеалів, беручи на озброєння партійні та урядові документи, праці Л. І. Брежнєва.

О. КОЗЮРА,
вчитель Лебединської спецшколи-інтернату для глухих дітей.
Сумська область.

НАЗУСТРІЧ 60-річчю СРСР

У ЄДИНІЙ РОДИНІ

Житомирський обласний відділ УТОГ проводить громадський огляд культустанов області, присвячений 60-річчю утворення СРСР, під девізом: «У кого цікавіше?»

Змістовний тематичний вечір відбувся у Коростенському клубі нечуючих. Про трудові досягнення членів УТОГ розповіла голова міжрайвідділу Л. Є. Павина.

Секретар партійної організації ремонтно-будівельної дільниці заводу імені 50-річчя Жовтня Михайло Ниселевич Нудельман відмітив трудові успіхи компактної групи нечуючих. Її очолює теслярка Іван Арсентійович Савенок, який разом з теслею Олегом Адамовичем Сладь часто займають перше місце у змаганні за гідну зустріч 60-річчя утворення СРСР і 65-річчя Великого Жовтня. Переможцям змагання дільниці — членам УТОГ — промовець вручив нагороди — почесні грамоти та грошові премії.

Присутні вшанували знатну доярку з села Межирічки «Майстра — золоті руки», ветерана праці колгоспу імені Чапаєва Ніну Іванівну Данько. Вона доглядає 30 корів. Тут нечуючій трудівниці від імені правління і парторганізації колгоспу було вручено подарунок.

На вечорі вшанували також пенсіонера з села Красностав сусіднього Лугинського району Олександра Григоровича Моргуна, який працює чабаном у місцевому радгоспі.

Передовиків виробництва привітала група юних книголюбів з дитячої бібліотеки імені Лесі Українки, які виконали літературно-художній монтаж, присвячений людям праці. На сцену запрошують активних учасників художньої самодіяльності культзакладу Т. С. Савенок, В. Г. Салей, Л. П. Ситайло, Г. Д. Стретович та інших. Учасникам художньої самодіяльності вручили квіти.

На вечорі виступили гості — представники різних республік. Росіянин Сергій Виноградов розповів про трудові успіхи москвичів, які по-ударному стоять на вахті дружби на честь 60-річчя СРСР. Про те, як працюють і живуть нечуючі трудівники Казахстану розповів житель села Туркестан Кзил-Ординської області, казах Абдикадир Налибаєв. За проханням присутніх свої побажання наприкінці виступу він повторив казахською мовою.

Бакинець Алік Ібрагімов розповів про життя і трудові звершення та культурний відпочинок нечуючих тричі орденоносного Азербайджану.

На вечорі гості виконали окремі номери художньої самодіяльності. Так, азербайджанець разом з іншими представниками своєї республіки виконав народний танець, а Аслан Асланов — осетинський танець «Лезгінка».

На пам'ять гостям вручили комплект кольорових листівок «Коростень».

Наприкінці вечора було показано слайди про працю та життя нечуючих міжрайвідділу УТОГ, кінофільм з субтитрами «Будьте моїм чоловіком».

І. РУВІНСЬКИЙ.
м. Коростень
Житомирської області.

ЗВЕДЕННЯ

ВИПУСК НОРМАТИВНО-ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТОВАРИСТВА ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1982 р.

(в тисячах карбованців)

Назва підприємства, об'єднання	План	Фактичне виконання	Процент виконання
Лебединське	41	57	139,0
Харківське № 2	70	91	130,0
Івано-Франківське	98	121	123,5
Ужгородське № 2	48	58	120,8
Львівське-швейне підприємство «Силует»	120	145	120,8
Херсонське	47	52	110,6
Полтавське № 1	68	75	110,3
Ужгородське № 1	30	33	110,0
Ровенське	31	34	109,7
Одеське виробниче об'єднання «Електрик»	194	212	109,3
Кам'янець-Подільське	56	61	108,9
Ворошиловградське	142	154	108,5
Донецьке виробниче об'єднання «Електромагніт»	320	341	106,6
Київське дослідно-виробниче об'єднання «Контакт»	325	346	106,5
Кіровоградське	48	51	106,3
Полтавське № 2	86	91	105,8
Білоцерківське	107	113	105,6
Дрогобицьке	55	58	105,5
Сімферопольське	58	61	105,2
Житомирське	100	105	105,0
Чернівецьке	214	224	104,7
Єнакіївське	51	53	103,9
Черкаське	52	54	103,9
Артемівське	85	88	103,5
Миколаївське	29	30	103,5
Комунарське	30	31	103,3
Бродівське	65	67	103,1
Вінницьке	67	69	103,0
Сумське	48	49	102,1
Лубенське	64	65	101,6
Дніпропетровське	72	72,9	101,3
Харківське № 1	79	80	101,3
Дніпродзержинське	86	87	101,2
Конотопське	86	87	101,2
Запорізьке	173	174	100,6
Чернігівське	69	69	100,0
ВСЬОГО	3314	3558,9	107,4

Коментар заступника начальника планово-економічного відділу ЦП УТОГ В. П. Овчаренка:

— Всі колективи Українського товариства глухих наполегливо трудилися над виконанням виробничої програми вересня і третього кварталу, добившись певних успіхів. Зокрема, план із загального обсягу виробництва за дев'ять місяців виконано на 103,6 процента.

Приріст виробництва в порівнянні з відповідним періодом минулого року становить 2,8 процента.

Знижено собівартість товарної продукції, збільшився прибуток.

У цілому по Товариству план випуску нормативно-чистої продукції за дев'ять місяців виконано на 104,3 процента. Ровенське, Кіровоградське, Лебединське УВП, котрі допустили відставання у серпні, надолужили виконання плану.

Поліпшилось використання обладнання, одержано економію сировини, матеріалів, палива та енергії.

Випуск продукції вищої категорії якості у загальному обсязі виробництва становить понад 18 процентів.

План по випуску низьковольтної апаратури виконано на 103,7 процента, шовкових тканин — на 102 проценти, трикотажної білизни — на 102,4 процента, товарів культурно-побутового призначення — на 103,4 процента.

Розпочався останній квартал другого року одинадцятої п'ятирічки. Колективам підприємств необхідно докласти всіх зусиль, щоб успішно виконати ті високі соціалістичні зобов'язання, котрі взяли нечуючі трудівники на честь 60-річчя утворення СРСР.

На знімку: (зліва направо) В. Г. Шелудько та О. П. Лихацька.

Тридцять років працюють на Кременчуцькій швейній фабриці Валентина Григорівна Шелудько та Ольга Петрівна Лихацька. За цей час вони досконало опанували професії, не одній молодій виробничниці передали секрети виробничої майстерності.

Здавалося б, чого ще треба? Настав час — можеш спокійно йти на заслужений відпочинок. Та не така вдача у передових робітниць. Вони залишилися у трудовому строю, разом з товаришами прагнуть достроково виконати планові завдання та соціалістичні зобов'язання, гідно зустріти 60-річчя утворення СРСР.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

ДОХІДЛИВО І ЯСКРАВО

ПРОПАГАНДА РІШЕНЬ ПАРТІЇ ЗАСОБАМИ УСНОГО ЖУРНАЛУ

Велику роботу по розв'язанню рішень травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС проводить Ужгородський будинок культури. Його працівники склали план заходів, до якого увійшли лекції і доповіді, бесіди і книжкові виставки, кінодемонстрації, усно-мімічні журнали, тобто такі форми роботи з допомогою яких просто і дохідливо можна донести до кожного члена УТОГ зміст Продовольчої програми.

Спершу лекції і бесіди проводили в гуртожитках, червоних кутках УВП-1 та УВП-2. У цьому допомагали партійні, комсомольські, профспілкові організації підприємств.

А у вересні усно-мімічний журнал «Спрямованість у майбутнє» відбувся у обласному Будинку культури. Він складався з трьох сторінок. Перша називалась «Рішення травневого Пленуму ЦК КПРС — бойова програма дій». Друга сторінка — «Продовольча програма: наш внесок» розповіла про те, як виконують рішення Пленуму нечуючі Закарпаття. Наприкінці журналу глядачі подивились науково-популярний фільм «Вчені — на допомогу сільському господарству». На усному журналі було близько 200 присутніх.

Увагу глядачів привернуло яскраве оформлення сторінок, змістовні виступи, використання сучасних технічних засобів, з допомогою яких нечуючі бачили на екрані тих, про кого йшла мова. Велику допомогу в організації усно-мімічного журналу, в доборі матеріалу надали бібліотекар Л. Б. Арсеньєва, член ради Будинку культури І. І. Данкулинець, інструктор культмасової роботи В. Плужник, перекладач Н. С. Булеца. Методичну допомогу у проведенні журналу надали інструктор обласного відділу УТОГ Т. Т. Шайбикова, голова міськвідділу С. І. Комарницька. Ілюструвала журнал художник Будинку культури С. Гулей.

П. ТРУФАНОВ,
голова Закарпатського облвідділу УТОГ.

Кухонні меблі, які виготовляють на Черкаському УВП, користуються великим попитом у населення.

У цьому є значна заслуга робітниць оздоблювального цеху, зокрема Раїси Павлівни Мишинської. На підприємстві вона трудиться чотирнадцятий рік.

Як наставниця Р. П. Мишинська всі секрети оздоблення меблів передає молодій робітниці Л. Покотиловій.

На фото: (зліва направо) Р. Мишинська і Л. Покотилова.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Листи — в — ГАЗЕТУ

★ НИЗЬКИЙ УКЛІН ПЕДАГОГАМ ★ СЛАВНИЙ ШЛЯХ ВЕТЕРАНІВ ★ ШАНУВАТИ КВАЛІФІКОВАНИХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ★ ЖИТТЯ, ВІДДАНЕ СЦЕНІ ★ ЛИСТІВНИКАМ — НЕПРИМИРЕННИЙ БІЙ

ГОЛОВНЕ—ЧЕСНА ПРАЦЯ

Ще під час навчання у Жданівській спецшколі-інтернаті для слабочуючих дітей я твердо засвоїла істину: праця на благо суспільства — це основа нашого добробуту.

Після дворічної роботи на Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт» вступила на навчання до Гомельського машинобудівного технікуму. Всі роки навчання була стипендіатом об'єднання.

Ясна річ, після успішного захисту диплому повернулася на рідне підприємство, але вже на посаду майстра ВТК. Згодом мене висунули на посаду змінного майстра складального цеху електромагнітів. А на початку поточного року призначена старшим майстром того ж цеху.

Своєю роботою дуже задоволена. Радісно та цікаво трудитися в колективі, де з тобою радяться, цінують твої знання.

У своїх повсякденних виробничих турботах я в думках часто звертаюся до своїх вчителів та вихователів. Найчастіше згадую — Тетяну Іванівну Талановську та Майю Григорівну Сагариц. Від них я навчилася поважати працю та цінувати річ, виготовлену працелюбними руками.

Низький уклін їм за це!

Ірина КУРБАТОВА,
ст. майстер.

м. Донецьк.

ОРДЕНОНОСНЕ ПОДРУЖЖЯ

Трудовий шлях ветерана праці Тетяни Максимівни Кулінич розпочався на Дніпропетровському УВП ученицею в 1946 році. І ось минув час. Для Т. М. Кулінич підприємство стало рідною домівкою. З кожним роком зростала майстерність робітниці, збагачувався досвід. Вона стала висококваліфікованою майстринею, наставником молоді.

Не раз в обласному Будинку культури в урочистій обстановці відзначали славні трудові справи робітниці. Особливо пам'ятним став вечір трудової слави, присвячений нагородженню Т. М. Кулінич орденом Трудового Червоного Прапора. Ця знаменна подія у житті Тетяни Максимівни відбулася в 1977 році.

З 1980 року Т. М. Кулінич на заслуженому відпочинку, та не забуває колектив про свою трудівницю, вона завжди бажаний гість на підприємстві.

Не відстав від своєї дружини і Андрій Іванович, який сумлінно трудиться вантажником на базі «Дніпропостач».

За славні трудові справи А. І. Кулінич в 1981 році нагороджений орденом Трудової Слави III ступеня.

Крім двох орденів сумлінна праця подружжя Кулінічів відзначалася грамотами, медалями, знаками відмінників і переможців соціалістичного змагання девятої та десятої п'ятирічок.

Нещодавно подружжя виграло легковий автомобіль «Жигулі» по білету грошово-речової лотереї.

Р. ГОЛЬДМАН.

м. Дніпропетровськ.

СВЯТО КВІТІВ

Традиційними стали у Катуській спецшколі-інтернаті для глухих дітей виставки-конкурси квітів на кращу композицію. Цьогорічне свято квітів було присвячене 60-річчю утворення СРСР. Проходило воно під девізом «Хай квітне народами створений спільно єдиний могутній Радянський Союз».

На три дні заполонили школу пахощі ранньої осені. Різнобарвні композиції були чудовими і неповторними. Важко було віддати будь-якій з них перевагу. Перше місце журі присудило композиціям учнів 1-Б класу: «Два світи — дві долі» — чудова пурпурова троянда біля страшного колючого будяка; «Наш тато не палить» — гарненькі невисокі гвоздики у чобітку — непільничці. Композиції були оформлені зі смаком, оригінально.

Друге місце розділили композиції 1-а класу «Земля — наше багатство» і 4 класу — «Ювілей Вітчизни». Учні четвертого класу запропонували на конкурс три композиції. Всі вони теж посіли друге призове місце.

Учні десятого класу представили на виставку особисті композиції. Твори десятикласників посіли третє місце. Третє місце зайняли також композиції восьмих класів — «Розквітає Прикарпаття» і «У дружбі наша сила».

Радісним, хвилюючим святом стала для школярів ця виставка.

Л. СИДОРУК,
старша піонервожата школи.

Івано-Франківська область.

Зустріч з поетом

Днями в гуртожитку Харківського УВП-1 відбулася творча зустріч з київським поетом, членом Спілки письменників України Віктором Васильовичем Кочевським.

— Наше завдання,— сказав поет на початку розмови,— прилучати робітників, насамперед молодих, до мистецтва, вчити їх любити літературу, поезію.

З хвилюванням розповідав В. Кочевський про цьогорічні жнива, про загальнонародну битву за хліб, про необхідність бережливого і дбайливого ставлення до нього. Поет прочитав свого вірша, присвяченого цій темі, «Приносив тато мені окрайця...»

Потім прозвучав цикл віршів про Велику Вітчизняну війну: «Єгорови», «Вагон» та інші.

Присутні дізнались про творчі зв'язки В. Кочевського, як поета-перекладача з митцями братньої Вірменії. Поет прочитав одну зі своїх останніх робіт — переклад гумористичного вірша Туманяна «Собака та Кіт».

Творча зустріч з поетом Віктором Кочевським безумовно сприятиме дальшому розвиткові естетичних уподобань молоді підприємства.

В. ВАСИЛЕНКО,
вихователь гуртожитку.

Якщо робота до душі

Прочитавши в газеті «НАШЕ ЖИТТЯ» кореспонденцію під заголовком «Уклін вам, перекладачі», замислилася: а чи завжди ми, нечуючі, шануємо тих людей, допомога яких нам потрібна на кожному кроці? На превеликий жаль, не завжди. А трапляється це тому, що в клубах глухих районного значення перекладачі часто міняються. Новачки ще не встигають оволодіти майстерністю перекладу, не навчилися врахову в а т и особливості характеру і психології нечуючих. А ті, що обрали собі роботу не до душі,— залишають її.

Коли ж перекладач йде на роботу за покликанням, він користується загальною повагою нечуючих. Як приклад, мені хочеться розповісти про інструктора Кіровоградського облвідділу УТОГ — хорошу, чуйну людину і відмінного перекладача. Ми — нечуючі Олександрійського міжрайвідділу УТОГ— завжди радо зустрічаємо Галину Семенівну Куценко. Вже сама поява цієї доброї, привітної жінки створює добрий настрій.

Наприкінці вересня у нашому клубі відбувся районний зліт глухих, а потім з лекцією про міжнародне становище виступив перед учасниками злоту лектор Олександрійського міськкому Компартії України Микола Степанович Корнієнко. Ми з захопленням слухали лектора завдяки високій майстерності перекладача Г. С. Куценко. Жести її рук плавні, відточені, і в той же час експресивно багаті. Слова оратора виразно повторюються губами, ясно відтворюються емоції на обличчі. Такий переклад не втомлює глядачів, а навпаки — милуєшся, дивлячись на золоті руки Галини Семенівни... Бо в свою роботу вона вкладає всю душу. Ось у такої чудової, чуйної людини, прекрасного спеціаліста, слід би вчитися молодим перекладачам.

О. МАРКОВА.

Кіровоградська область.

АПАРАТИ НЕЧУЮЧИМ

Одеський облвідділ УТОГ спільно з обласним сурдологічним кабінетом розпочали профілактичне обстеження нечуючих членів Товариства, що працюють на селі. Нещодавно в Любашівському районі побувала завідуюча сурдокабінетом Л. Д. Загайнова, яка на базі місцевої лікарні обстежила групу глухих. Виявлено нечуючих, які потребують слухопротезування. Хворим виписано слухові апарати і призначено відповідне лікування.

Подібні перевірки та облік нечуючих, котрі їх потребують, відбудуться в інших районах Одещини та в об'єднанні «Електрик».

Г. ЩЕГЛОВА,
інструктор Одеського облвідділу УТОГ.

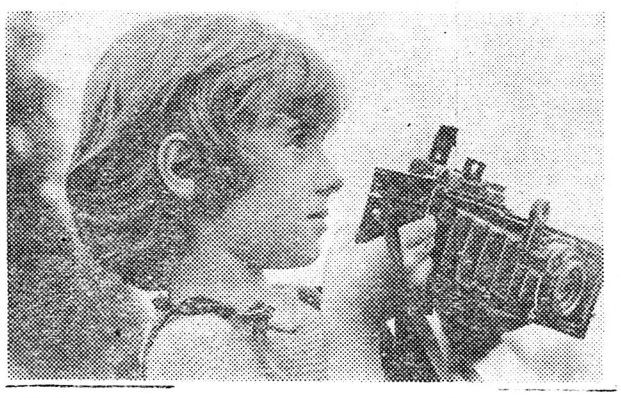

Майбутній фотомайстер. Фото А. ГАРБАРЧУКА.

Трясовина

СЕРЕД ЧЛЕНІВ нашого Товариства є, на жаль, ще й такі, котрі вважають, що вони на рівні з іншими можуть користуватися послугами лікарень, шкіл, дитячих садків, культзакладів, загалом усіма благами суспільного фонду споживання і в той же час не працювати, або працювати від випадку до випадку.

Головним джерелом прибутків цих людей є спекуляція, листівництво та інше. Це — як трясовина. Вона засмоктує повільно, але міцно. І не страшні таким глухим ні зауваження адміністрації, ні докори товаришів. Їх поглинуло бажання наживи. Трапляються і такі, що соромлячись свого заняття, говорять: «Ось назбираю на автомобіль і кину». Проте такі нетрудові прибутки штовхають тільки на колективні пиятики з приводу вдалого збуту, розвивають алкоголізм.

Пригадую випадок засудження глухих з Москви, Одеси, Львова за поширення листівок. Це було на початку семидесятих років. Про суд дізналися всі. Однак не всі зробили належний висновок і деякі глухі все ж продовжують займатися листівництвом і ми до цього звикаємо, як до неминучого.

Чи така вже неминуча ця ганебна пляма на нашому Товаристві? Звичайно, ні. Глухі, де б не працювали, добре заробляють. Крім того, отримують пенсію.

І все ж листівництво існує. У цьому є певна вина і працівників та активістів нашого Товариства, котрі ще недостатньо і не завжди борються з цим злом, в той час, як географія листівництва та підпільних виробництв розширюється. До того ж, слід враховувати, що минули ті часи, коли глухі продавали для міщан «котиків» і тому подібні фотографії на фоні серця з низькопробними написами про вічну любов та інше. Нині в основному виготовляють листівки порнографічного характеру.

Про поширення діяльності листівників говорить те, що лише в Кіровоградській області до суду було притягнуто трьох глухих з Ворошиловграда і одного з Кіровограда. Всі вони відбулися легким переляком і штрафом.

Є неперевірені чутки про випадки виготовлення і поширення листівок у нашому місті. І дивно те, що багато глухих заявляють в облвідділ про факти поширення листівок, але просять ні в якому разі не називати їх прізвищ. Бояться.

Що ж, побоювання не позбавлені підстав. Доки міліція розбереться, листівники влаштують розправу. Органи внутрішніх справ поки що в цьому питанні працюють неефективно, а точніше неоперативно. Після зборів на Кіровоградському УВП, на яких було названо прізвище робітника А. А. Авдєєва, котрий продавав листівки, обласний відділ, адміністрація підприємства поговорили з ним, встановили, звідки в нього листівки. Після цього у міський відділ міліції було направлено листа з облвідділу з проханням розслідувати. Відповідь прийшла від районного відділу міліції, де говорилось, що факти виготовлення листівок глухим, на якого вказував Авдєєв, не підтвердились. Дивно. Якщо з Авдєєвим ніхто додатково не говорив, то звідки ж стане відомим джерело надходження листівок?

Члени нашого Товариства повідомляють про пункти прийому і поширення листівок у напрямках руху поїздів Москва — Кіровоград, Одеса — Ростов. Були випадки затримання, але про них, на жаль, не повідомлено в облвідділ УТОГ за місцем проживання поширювачів листівок для вжиття заходів. Ми дізнаємося про затримання глухих лише тоді, коли для допиту потрібен перекладач. Органи внутрішніх справ, транспортної міліції поки що дивляться на факти поширення глухими листівок з жалісливістю до інвалідів і обмежуються штрафами або бесідою.

От і виходить, що громадськість залишається осторонь від активної боротьби з цим злом, а міліція дивиться як на невинну розвагу.

Наше завдання — посилити профілактичну роботу, щоб запобігти листівництву, але для цього необхідно домогтись того, щоб міліція повідомляла облвідділи УТОГ за місцем проживання глухих про їх затримання з метою проведення виховної роботи.

Спільними зусиллями ми допоможемо глухим, котрі помилилися, стати на правильний шлях.

Хотілося б дізнатися, можливо в інших областях знайдено більш ефективні засоби боротьби з листівництвом.

В. ЖАДОВ.
голова Кіровоградського облвідділу УТОГ.

ВІСТІ З БРАТНІХ ТОВАРИСТВ

КОЛИ ПІДІЙМАЄТЬСЯ ЗАВІСА...

У залі повільно гасне світло. Підіймається завіса... Так розпочинається кожна вистава.

Ось уже понад 30 років в основі постановок драматичного колективу Латвійського республіканського будинку культури «Рітаусма» ентузіазм наших акторів і великий творчий внесок режисера Ельвіри Елксне. Скільком людям ці постановки принесли радість, скільком допомогли в житті!

Ельвіра Елксне. Це ім'я для латиських нечуючих акторів особливе, ніби запорука успіху. Ельвіра Елксне користується великим авторитетом і любов'ю у глядачів. Саме вона у далекому 1946 році зібрала у Ризі шанувальників театрального мистецтва і з того часу керує драматичним колективом. За довгі роки репертуар самодіяльного колективу поповнився десятками нових робіт, але особливу популярність рижанам принесли постановки вистав «Вій, вітерець», і «Так і буде». У 1967 році на всесоюзному огляді самодіяльного мистецтва у Москві вистава «Так і буде» К. Симонова була удостоєна диплому II ступеня, а два провідних актори — Павелс Павлінс та Гунарс Зілбертс були нагороджені медалями лауреатів.

Сердечні, повні вдячності слова режисеру Ельвірі Елксне прозвучали в день її 75-річчя. «Моє життя — це театр», — говорить Е. Елксне. Вона справді все своє життя віддала сцені, виховала не одне покоління глухих акторів.

Всі ми прагнемо бути разом з талановитими, творчими людьми, з цікавими особистостями. Ті, хто працює з Ельвірою Елксне, мають таку можливість. І глухі актори поруч з нею, з її допомогою стають духовно багатшими, кращими.

Іде рік за роком, збільшується кількість постановок. Всі вони самобутні, кожна розповідає про своє, але всіх об'єднує одне — ми, глядачі, чуємо заклик: «Люди, ставайте кращими, добрішими!».

Сімдесят п'ять. Це багато. Але Ельвіра Елксне, як і колись, діяльна, енергійна, сповнена творчих задумів. І мимоволі думаєш: якби я був настільки потрібний людям. Незважаючи на роки, вона вся в роботі і тому завжди потрібна.

...Незабаром нова вистава. У залі Будинку культури повільно гаснутиме світло, підніметься завіса і... З нами знову буде говорити Ельвіра Елксне. Доброзичливо, чесно і відверто.

А. ПАВЛІН,
ст. інструктор ЦП Латвійського товариства глухих.

м. Рига.

ОГЛЯД ТАЛАНТІВ

КРАЩІ З КРАЩИХ

У м. Ровно відбувся огляд колективів художньої самодіяльності, в якому взяли участь: обласний Будинок культури і Сарненський культзаклад. Це було справжнє свято талантів. Аматори сцени показали 19 номерів художньої самодіяльності, з яких авторитетне журі вибрало кращі з кращих на зональний огляд.

З великою відповідальністю підготувалися до огляду аматори сцени. Так, виступ Елеонори Шкуць (м. Сарни) зачарував глядачів своїм талантом, виразною мімікою, яка майстерно виконала мелодекламацію «Ода патефону» Ніколаєва. Вона дуже точно і яскраво донесла до глядачів тему та ідею твору.

З неменшим успіхом виступила і Валентина Осичнюк (м. Ровно), яка виконала мелодекламацію А. Пашкевича на слова Д. Луценка «Мамина вишня». Художній твір справив велике враження на присутніх у залі.

На огляді виступали й танцювальні колективи. Хоча не всі танці були вдалими, але бажання учасників було таке велике, що окремі погрішності в танцях стали малопомітними.

Успішно виступили драмгуртківці м. Ровно. Вони показали уривок з п'єси М. В. Гоголя «Ревізор». І тут хочеться відмітити непоганий режисерський підхід до даного твору, яскраві костюми, добру декорацію. Були показані і сценки: «Скульптура» та «Комунальна кухня», які викликали оплески.

Тепер у колективах художньої самодіяльності йде напружена підготовка до зонального огляду. То ж хочеться побажати усім, хто здобув путівку на велику сцену, успішного виступу.

Н. ЛЯШ,
інструктор Ровенського облвідділу УТОГ з культурно-масової роботи.

Фізкультура і спорт

Натиск молоді

В Одесі завершилися змагання на першість облвідділу з волейболу серед чоловічих та жіночих команд, у яких взяли участь спортсмени спецшкіл-інтернатів № 91 і № 97, виробничники заводу «Пресмаш» та об'єднання «Електрик», а також колектив міськвідділу УТОГ.

Подвійного успіху домоглися в цьому турнірі вихованці спецшколи-інтернату № 91, яких тренує М. Бергер. Команди юнаків і дівчат досить впевнено переграли своїх суперників і посіли перші місця. Серед них відзначилися Олександр Осадчий, Руслан Тураєв, Олександр Довгаль, Любов Грязнова, Галина Нимелківська.

У змаганнях чоловіків на другому місці команда «Електрика», на третьому — заводу «Пресмаш».

Серед жіночих колективів на другому місці, незважаючи на те, що в складі команди виступали відомі спортсменки Марія Забродська та Жанна Якименко, спортсменки «Електрика». Третє місце посіла жіноча команда «Пресмашу».

Характерною рисою цих змагань, як бачимо, є зросла майстерність юнаків і дівчат спецшколи-інтернату № 91, їх більш досконале тактичне мислення і, природно, молодечий запал. Всі ці складові й змусили «посунутися» більш досвідчених суперників. Несподіванкою не буде, якщо юні спортсмени наступного року складатимуть кістяк збірної Одеського облвідділу УТОГ з волейболу.

Ю. ГЕР.

СТАРТИ ШКОЛЯРІВ

Педагогічний та учнівський колективи Миргородської спецшколи-інтернату для слабочуючих дітей сповна скористались чудовими вересневими днями цієї осені — благодатною порою для активного відпочинку, занять фізкультурою і спортом. Щотижня протягом місяця проходили спортивні змагання.

У День бігуна 12 вересня, як і повсюдно в нашій країні, були дані масові старти і виявлено кращих у забігах на 300, 500, 800 та 1000 метрів. Досить високий результат показав на кілометровій дистанції десятикласник С. Осипов. Він виконав норму першого розряду. Норма другого спортивного розряду скорилась його однокласникові В. Старохівському, а також дев'ятикласникам О. Кравчуку і Г. Горішньому. Семикласник Г. Ременюк виграв дистанцію 800 метрів. У дівчат відзначилась В. Кравчук, яка найшвидше подолала дистанцію 500 метрів. А серед наймолодших найспритнішими були В. Бондар та Л. Малиця.

У наступні вихідні змагалися спринтери і метальники. І знову переможний дубль С. Осипова: він був першим на 100-метрівці і в метанні гранати.

Такий же успіх здобула і його однокласниця Т. Ворона. Як і в кросі, найпрудкішими стали Г. Ременюк і Г. Бондар, а також С. Заплішко, С. Єрмохін, В. Литвиненко. У метальників кращі результати показали Т. Щербань, С. Назаров, В. Прейда.

На урочистій лінійці, присвяченій підсумкам змагань, директор школи І. П. Дем'яненко, заступник директора школи І. Ф. Ліснов та вчитель фізичного виховання І. Т. Кармазін привітали переможців і вручили кращим легкоатлетам посвідчення розрядників та почесні грамоти.

Попереду — нові старти, які безсумнівно залучать до активних занять спортом нові й нові ряди його прихильників.

О. ПОЛИВ'ЯНИЙ,
учитель Миргородської спецшколи-інтернату для слабочуючих дітей.
Полтавська область.

Змагання з багатоборства

У мальовничому куточку Пуща-Водиці, що в передмісті столиці України, трудівники Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт» провели дводенну спартакіаду «Бадьорість і здоров'я».

Згідно програми з багатоборства ГПО змагання проводилися для трьох вікових груп: з бігу на 60, 100, 300, 800 та 1000 метрів, стрибків у довжину, штовхання ядра, гри у футбол та волейбол.

Окрасою спартакіади став забіг на 30 метрів дошкільнят з матерями.

У результаті впертих змагань найбільшу суму очок серед жінок здобула Л. Булашенко, а серед чоловіків — В. Герман, Я. Тисовський та М. Герасимов.

За сумою набраних очок перше місце вибороли представники інструментального цеху, а друге — ливарно-пресового.

Переможцям всіх вікових груп із програмних видів спорту вручено призи.

І. ЩЕРБАНЮК.

На фото: **забіг дошкільнят з матерями.**

З БЛОКНОТА РЕПОРТЕРА

СЛІДАМИ КНЯЗЯ ІГОРЯ

«О русская земля! Уже ты за холмом еси!»

Зі шкільної лави пам'ятаємо ми цей знаменитий рефрен зі «Слова о полку Ігоревім». Однак, де ж знаходиться цей пагорб? За яким маршрутом ішли російські дружини? Розгадати цю загадку, над розв'язанням якої билося не одне покоління вчених, вдалося, на думку спеціалістів, завідуючому кафедрою Харківського педагогічного інституту, доктору філологічних наук М. Гетманцю.

— Я шукав ріку Каялу не по карті, а на конкретній місцевості — між містами Ізюмом Харківської і Слов'янськом Донецької областей,— розповідає вчений. — Цю ідею підказала історія відкриття Трої німецьким археологом Шліманом, який виявив зниклe місто за описами місцевості в Гомеровській «Іліаді»...

Студентські експедиції протягом ряду років пішки пройшли сотні кілометрів. М. Гетманець та його добровільні помічники розмовляли із старожилами і місцевими краєзнавцями, вивчали численні річечки і водойми, дороги і долини. Важливо було, щоб на місцевість «наклались» не окремі прикмети, а вся система топографічних орієнтирів, даних у тексті «Слова». Такий підхід виправдав себе: ландшафт, хоч і змінився за вісім століть, кінець кінцем підказав, яким шляхом ішов князь Ігор у половецький степ.

Загадкові найменування географічних об'єктів, згаданих у «Слові», дістали сучасні назви. Так, ріка Сюурлій, де відбулася перша битва росіян з половцями, тепер називається Гола Долина. Тут і тепер багато джерел, які нагадують про древню назву ріки. У перекладі з тюркської вона означає «Місце, де б'ють джерела».

Важче було з рікою Каялою — нині Макатихою. Здавалось, вона ніяк не відповідала своєму стародавньому імені — у перекладі «Скеляста». Але вченому вдалося довести, що ще порівняно недавно її береги справді були високими й крутими. Поступово місцеві жителі вирубали весь камінь на різні потреби. Залишилась тільки кам'яниста основа берегів, окремі валуни на прилеглих полях і залишки старих кам'яних доріг.

Ну, а знаменитий пагорб? Як виявилось, це — гора Кременець, що й понині височить біля міста Ізюма. Якщо перебратися через неї, йдучи шляхом князівської дружини в бік Дону, то довге пасмо справді закриває весь вид на північний захід, де починалися давньоруські землі. Вченому вдалося розпізнати й інші об'єкти, згадані в літературній пам'ятці,— ріку Сальницю, озеро, де боровся з ворогом брат Ігоря — Всеволод.

В. ГАТАШ.
м. Харків.

Поради городникам

ЗЕМЛЯНИЙ МИГДАЛЬ

Більшість трудящих знає, що плоди звичайного мигдалю ростуть на деревах у вигляді горіхів у шкаралупі. Проте, мабуть, мало хто знає, що є й земляний мигдаль, який вирощується в землі, як картопля. Про це якраз і піде розповідь.

Земний мигдаль — нова бульбоподібна однорічна рослина з родини осокових. У народі називають її чуфа. В дикому стані зустрічається вона у Східному Закавказзі, як багаторічна рослина. На коренях щороку утворюються · їстівні бульби розміром з куряче яйце. Вони мають смак мигдалю, особливо при підсушуванні. Це єдиний у світі олійний землеплід, що містить олії 30—35 процентів, цукру до 15—23 проценти, крохмалю до 13 процентів і небагато білків та вітамінів.

Бульби вживають у їжу в підсмаженому вигляді, їх також вирощують для приправ замість солодкого мигдалю. З підсушених бульб виготовляють борошно, що має назву «ракац» та напій «оршад», а також виготовляють плитки шоколаду, какао і кофе. З макухи чуфи виготовляють спирт і замінник рому. А бадилля цієї рослини — добрий корм для худоби та волокнистий набивочний матеріал.

В умовах України мигдаль з успіхом всюди можна вирощувати, краще на легких грунтах. Ділянки готують з осені, під зяблеву оранку вносять гній з розрахунку 1—1,5 кілограма на квадратний метр. Посадку проводять весною у добре прогрітий грунт. Садити можна сухими і намоченими бульбами на глибину 5—6 сантиметрів вряд на 30—50 сантиметрів рослина від рослини. Сухі бульби потрібно садити днів на десять раніше строку.

Догляд за рослинами полягає в систематичному розпушуванні грунту та знищенні бур'янів, кількаразовому прополюванні та підживленні розчином пташиного посліду (1 : 15) або мінеральними добривами.

Урожай збирають, коли листя чуфи побуріє, бажано в суху погоду. Бульби просушують на повітрі, зберігають у сухому приміщенні при температурі від 0,5 до 3 градусів тепла.

М. ПРИХОДЬКО,
кандидат біологічних наук.

Новий розрахунковий документ

Основними напрямками економічного і соціального розвитку нашої країни на 80-і роки і нинішню п'ятирічку визначено необхідність удосконалення форм обслуговування населення ощадними касами. У розв'язанні поставленого завдання важливе місце належить впровадженню нової обчислювальної техніки і удосконалення діючої системи розрахунків з населенням.

Згідно цього в ощадних касах міста Києва в даний час застосовуються нові електронні контрольно-реєстрові машини «Іскра-341», що приймають платежі.

Впровадження електронних машин дозволить прискорити прийом платежів і таким чином поліпшити обслуговування населення.

Разом з тим, удосконалюються і форми розрахункового документу. Всі платежі за квартиру і комунальні послуги мають бути об'єднані в одному єдиному розрахунковому документі, що зручно як для платників, так і для організацій, які зв'язані проведенням розрахунків в платежів.

Під нові більш продуктивні електронні касові машини з прийому платежів повинні бути виготовлені і нові розрахункові документи. Форми і розміри нових платіжних бланків зараз уже розроблені й затверджені. Важливо тільки своєчасно виготовити їх.

Конкретну інформацію про розміри, розміщення реквізитів, порядок заповнення нових бланків можна отримати в центральних ощадних касах міста і оперативному відділі Київського міськуправління держтрудощадкас. (вул. Артема, 50/51)

М. ЧУБЕНКО,
зав. Центральною ощадкасою Московського району м. Києва.

ЧИТАЧ ЗАПИТУЄ — ГАЗЕТА ВІДПОВІДАЄ

Надлишки житлової площі

Чи можуть бути вилучені надлишки житлової площі?

Т. СУПРУН.
м. Львів.

Основи житлового законодавства Союзу РСР і союзних республік не передбачають вилучення надлишків житлової площі навіть у тих випадках, коли за рахунок цих надлишків у наймача є окрема ізольована кімната.

Наймач, який має зайву, понад установлені норми, житлову площу, має право за згодою членів сім'ї, які проживають з ним, вимагати надання квартири меншого розміру замість тієї, яку він займає. Нині в Українській РСР надлишкова житлова площа оплачується в подвійному розмірі.

Законодавством союзних республік може бути передбачене вилучення житлової площі, коли наймач систематично здає квартиру з метою одержання нетрудових доходів.

Л. ШЛЬОНОВ,
юрист.

Редактор
П. БУЛАТОВ.

ІНДЕКС 60981 || «НАША ЖИЗНЬ» — орган Центрального правления Украинского общества глухих || Наша адреса: 252150, Київ-150, МСП, вул. Червоноармійська, 74 редакція газети «Наше життя». Телефон 27-21-80

Зам. 1562. Друкарня Київського дослідно-виробничого об'єднання «КОНТАКТ», вул. Нововокзальна, 8, тел. 68-56-07 Тираж 22065.